

KIILI KUNSTIDE KOOLI VIIULI HUVIALA HUVIÕPPE ÕPPEKAVA

ÜLDSÄTTED

- Kiili Kunstide Kooli õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö antud koolis.
- Õppekava koostamisel on lähtutud huvikooli seadusest, huviharidusstandardist, kooli põhimäärusest, paikkonna vajadustest, õpilaste soovidest ja kooli traditsioonidest ning võimalustest.
- Kiili Kunstide Kooli õppekava määrab kindlaks õppe-eesmärgid, õppeaja, õppeainete loendi koos ainekavadega, õppeainete valiku võimalused ja tingimused ning nõuded õppeetappide ja kooli lõpetamise kohta.
- Huviõpe on ette nähtud õpilastele, kes soovivad ja suudavad instrumenti õppida mahukama, enam harjutamist nõudva õppekava järgi, ent kellel pole võimalik muusikaliste üldainete tundides mõjuval põhjusel osaleda. Õpilasele võimaldatakse soovi korral ja vastava taseme olemasolul õppeaja vältel üle minna huviõppekavalt põhiõppe õppekavale või vabaõppe õppekavale ja vastupidi. Sooviavalduse kinnitab või lükkab tagasi õppenõukogu.

I ÜLDOSA

1. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ EESMÄRGID

- 1.1. Kõrge kvaliteediga muusikaalase põhihariduse andmine.
- 1.2. Aidata õpilastel kasvada muusikat ja kunsti mõistvateks ning hindavateks, terve ellusuhtumisega ennast ja teisi väärtustavateks inimesteks.
- 1.3. Kujundada õpilasi isiksusteks, kes oskavad ennast väljendada ja julgevad esineda.
- 1.4. Kasvatada õpilases oskust oma tegevust eesmärgistada, kavandada ning hinnata.
- 1.5. Õpilase kriitilise ja analüütilise mõtlemisoskuse arendamine.
- 1.6. Õpilase otsustusvõime ja vastutusvõime arendamine.
- 1.7. Õpilase töövõime, koostööoskuste ning sotsiaalsete oskuse arendamine.
- 1.8. Õpilase kunstitaju, loovuse ja fantaasia arendamine.
- 1.9. Kohaliku kultuurielu edendamine eesti kultuuritraditsioonidele toetudes.

2. ÕPPEKAVA PÕHIMÕTTED

- 2.1. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.
- 2.2. Üldosa kirjeldab õppekava eesmärgid ja õppeprotsessi käigu ning toob välja vastavasse õppekavasse kuuluva aineloomi.
- 2.3. Ainekavad annavad vastava aine jaoks suunad ja tasemenõuded.
- 2.4. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse vanuselisi ja individuaalseid iseärasusi ja kooli materiaalseid võimalusi.
- 2.5. Õppetöö kavandamisel peetakse silmas iga õpilase võimekust ja vastavust klassi tasemele.

- 2.6. Tasemele mittevastavate õpilaste õpingute jätkamise võimaluste üle otsustab õppenõukogu.
- 2.7. Õppekava suurem eesmärk on kujundada õpilase isikupära ja suunata õpilast oma tegevust jälgima ning õppimist kavandama ja analüüsima vastavast erialast lähtudes.

3. ÕPPEPROTSESS

- 3.1. Õppimise käigus saab õpilane oskuse õpitavat analüüsida ja hinnata ning õpilase õppeedukus sõltub tema pühendumusest õppetöösse. Õpetaja on õpitegevuste kavandaja, looja ning õpilase juhendaja ning innustaja.
- 3.2. Õppeprotsess pakub oma struktuuriga esinemiste, arvestuste ja eksamitega õpilasele eduelamuse ning ka oma vigadest õppimise võimalusi.
- 3.3. Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Õpilasele tuleb selgitada, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.
- 3.4. Hindamise põhieesmärgid on:
 - 3.4.1. motiveerida õpilast sihikindlamalt õppima;
 - 3.4.2. anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele;
 - 3.4.3. näidata õpilaste individuaalsete õpitulemuste vastavust õppekavas määratud tasemele.
- 3.5. Hindamine on reglementeeritud dokumendiga "Kiili Kunstide Kooli õpilaste hindamise kord".

4. KOOLIASTMETE ÕPPEKORRALDUS

- 4.1. Kiili Kunstide Kooli muusikaosakonna huviõppe õppekava on alternatiiviks põhiõppe õppekava vanemale astmele. Õppekavale asumise eelduseks on eelnevalt põhiõppe noorema astme eriala üleminekueksamini edukas sooritamine.
- 4.2. Õppetöö Kiili Kunstide Kooli muusikaosakonna huviõppes on jagatud järgmistesse arenguastmetesse:
 - 4.2.1. vanem aste – 5.-7. õppeaasta (õpilastele, kes on huviala noorema astme lõpetanud ja saanud õppenõukogu suunamise vanemasse astmesse);
 - 4.2.2. lisa-aasta(d) – ainult õppenõukogu otsusel ja kooli võimalusel õpilastele, kes on lõpetanud vanema astme heade tulemustega.
- 4.3. Õppetunni kestus on 45 minutit.
- 4.4. Õppeaasta algab 1. septembril ja lõpeb 31. augustil.
- 4.5. Koolivaheajad on ühitatud Kiili Gümnaasiumi koolivaheaegadega.
- 4.6. Õppetöö jaguneb poolaastateks.
- 4.7. Õpilane on seotud õppetööga vastavalt õppeaasta pikkusele.
- 4.8. Õpilaste üleminek ühest klassist teise toimub õppetulemuste, hindeliste esinemiste ja arvestuste alusel õppenõukogu otsusega.
- 4.9. Vanema astme lõpetamisel toimub erialas lõpueksam.
- 4.10. Vanema astme lõpetamisel saab õpilane huviõppe lõputunnistuse. Lõputunnistuse saab ainult lõpueksamini positiivse tulemusega sooritanud õpilane.

5. ÕPPEAINETE LOETELU

5.1. Ained ja nädalatundide arv:

	huviõpe			lisa-aastad	
	vanem aste				
	V klass	VI klass	VII klass	VIII klass	IX klass
Eriala	2	2	2	2	2
Koosmäng	1*	1*	1*	1*	1*
Lisaeriala	1*	1*	1*		

Selgitus:

- Tärniga märgitud osa ainete loetelust antakse õpilase soovi ja kooli võimaluste korral.
- Lisaeriala valimine eeldab õppetööga väga hästi toimetulekut.

II AINEKAVAD

1. VIIULI AINEKAVA

Viiuliõppe eesmärgid: muusikalise kuulmise arendamine, selge ja väljendusrikas toonikujundus, liigutuste vabadus ja osavus, samuti tehniliste oskuste arendamine. Oluline on, et õpilasel kujuneks õppeaja jooksul välja esinemisoskus ja -julgeus.

Hindelised esinemised:

Hindelised esinemised toimuvad kord poolaastas. Sügisel võivad hindelised esinemised toimuda alates novembri keskpaigast ja kevadel alates aprilli lõpust. VII klassis on kevadise hindelise esinemise asemel eksam. VII klassis on sügisene hindeline esinemine vabatahtlik ning seal on lubatud esitada juba ka kevadise eksami kavasse kuuluvaid teoseid. Hindelise esinemise kava esitatakse peast. Hindelist esinemist hindab hindamiskomisjon vastavalt kehtivale hindamiskorrale. Hindelise esinemise kava peab vastama käesolevas õppekavas toodud nõuetele. Samal poolaastal vähemalt regionaalse ulatusega konkursil osalenud õpilane ei pea hindelisel esinemisel osalema ja tema hindeks loetakse 5 (väga hea).

Õpetajal on lubatud ametliku hindelise esinemise kõrval hinnata numbriliselt ka muid antud poolaastal tehtud etteasteid, kuid ainult tunnihindega.

Tehnilised arvestused:

V-VI klassini toimub tehniline arvestus kord poolaastas. VII klassis toimub tehniline arvestus vaid I poolaastal. Arvestust hindab hindamiskomisjon vastavalt kehtivale hindamiskorrale. Arvestusel tuleb esitada peast üks heliredel koos selle juurde kuuluvate lisadega. Heliredeli nõuded on kirjeldatud vastava klassi tehniliste nõuete juures. Lisaks heliredelile tuleb arvestusel mängida üks etüüd. Etüüd tuleb esitada peast. Etüüdi esitamine noodist on lubatud vaid siis, kui õpilane on ette valmistanud vähemalt kolm erinevat etüüdi, millest esitamisele tuleva valib välja üks arvestuse komisjoni liikmetest, kes ei ole õpilase erialaõpetaja.

Eksam:

Lõpueksam toimub vanema astme lõpus (VII õppeaasta kevadel).

Eksamil esitatakse ettenähtud kava korraga täies ulatuses ja peast (välja arvatud võimalik ansamblinumber).

Kontsertmeisteri kasutamine:

Viiuli eriala õpilasele on ette nähtud võimalus mängida kokku kontsertmeistriga. Kontsertmeister külastab regulaarselt erialatunde. Ette on nähtud:

V-VI klassis – 20 minutit nädalas

VII klassis – 45 minutit nädalas

Lisa-aastatel – 20 minutit nädalas

Kodune töö:

Tunnis toimub uue materjali omandamine, uute mänguvõtete ja harjutamismetoodika õppimine. Eeldatakse, et õpetaja juhistest lähtuvalt jätkab õpilane igapäevaselt tööd ka kodus, et tunnis läbitud teemad ja probleemide lahendused muutuksid omaseks. Järgmisel tunnil korraldatakse vajadusel eelmise tunni olulised teemad üle ning antakse järgmised ülesanded, mis kodus harjutamist nõuavad.

1.1. NÕUDED KLASSIDE KAUPA:

V klass

Oluline on töö iseseisva muusikalise mõtlemise arendamisega ning tooni kvaliteediga.

Tehnilised arvestused:

I poolaastal – üks heliredel (vastavalt tehnilistele nõuetele) ja etüüd.

II poolaasta – üks heliredel (vastavalt tehnilistele nõuetele) ja etüüd.

Hindelised esinemised:

I poolaastal – kaks erineva iseloomuga teost.

II poolaastal – kaks erineva iseloomuga teost.

Nõuded repertuaarile:

Kõrgete positsioonidega tutvumine. Strihipidest lisanduvad varasemale *spiccato*, *sautillé*, *staccato*, pikad legatod. Töötada tuleb ka topeltnootide ja akordidega.

Näited:

- A. Rubinstein – Vokk;
- L. Boccherini – Menuett;
- C. Bohm – Perpetuum mobile;
- F. Mendelssohn – Kevade laul;
- F. J. Gossec – Gavott;
- H. Eller – Hällilaul;
- Camille Saint-Saëns – Luik;
- J. Aubert – Tamburiin;
- J. S. Bach – Bourrée;
- E. Grieg – Norra tants;
- E. Elgar – Salut d'Amour;
- P. Dancla – Variatsioonid;
- F. Seitz – Kontsert g-moll;
- A. Vivaldi – Kontserdid a-moll ja G-duur;
- O. Rieding – Kontsertino a-moll op 21;
- J. B. Accolay – Kontsert nr 1 a-moll;
- A. Corelli – Sonaadid viiulile ja klaverile;
- G. F. Händel – Sonaadid viiulile ja klaverile.

Võib kasutada etüüdide kogumikke järgnevatelt heliloojatelt: F. Wohlfahrt, H. E. Kayser, J. F. Mazas, P. Dancla jt.

Palade kogumikud: A.-M. Usma "Iloinen viuluniekka" 4-5, S. Suzuki V-VI, E. Grieg "Palad viiulile"; E. Mägi "6 pala viiulile ja klaverile"; E. Mägi "8 pala viiulile ja klaverile".

Nõuded tehnikale:

3-oktavilised duurid ja mollid 2-8-legatos (soovitavalt ka 16-legatos)

- kolmkõlad (3-6-legatos)
- septakord (V₇)
- tutvumine topeltnootidega

VI klass

Oluline on töö iseseisva muusikalise mõtlemise arendamisega ning tooni kvaliteediga.

Tehnilised arvestused:

I poolaastal – üks heliredel (vastavalt tehnilistele nõuetele) ja etüüd.

II poolaasta – üks heliredel (vastavalt tehnilistele nõuetele) ja etüüd.

Hindelised esinemised:

I poolaastal – kaks erineva iseloomuga teost.

II poolaastal – kaks erineva iseloomuga teost.

Nõuded repertuaarile:

Kõrgete positsioonidega tutvumine. Strihipidest lisanduvad varasemale *spiccato*, *sautillé*, *staccato*, pikad legatod. Töötada tuleb ka topeltnootide ja akordidega.

Näited:

- A. Rubinstein – Vokk;
- L. Boccherini – Menuett;
- C. Bohm – Perpetuum mobile;
- F. Mendelssohn – Kevade laul;
- F. J. Gossec – Gavott;
- H. Eller – Hällilaul;
- Camille Saint-Saëns – Luik;
- J. Aubert – Tamburiin;
- J. S. Bach – Bourrée;
- E. Grieg – Norra tants;
- E. Elgar – Salut d'Amour;
- P. Dancla – Variatsioonid;
- F. Seitz – Kontsert g-moll;
- A. Vivaldi – Kontserdid a-moll ja G-duur;
- O. Rieding – Kontsertino a-moll op 21;
- J. B. Accolay – Kontsert nr 1 a-moll;
- A. Corelli – Sonaadid viiulile ja klaverile;
- G. F. Händel – Sonaadid viiulile ja klaverile.

Võib kasutada etüüdide kogumikke järgnevatelt heliloojatelt: F. Wohlfahrt, H. E. Kayser, J. F. Mazas, P. Dancla jt.

Palade kogumikud: A.-M. Usma “Iloinen viuluniekka” 4-5, S. Suzuki V-VI, E. Grieg “Palad viiulile”; E. Mägi “6 pala viiulile ja klaverile”; E. Mägi “8 pala viiulile ja klaverile”.

Nõuded tehnikale:

3-oktavilised duudid ja mollid 2-16-legatos.

- kolmkõlad (3-6-legatos, soovitavalt ka 12-legatos)
- septakordid
- topeltnoodid (tersid, sekstid, oktavid)

VII klass

Oluline harjutada kiiremate nootidega lugusid, et sõrmede väle liikumine muutuks omaseks.

Tehnilised arvestused:

I poolaastal – üks heliredel (vastavalt tehnilistele nõuetele) ja etüüd.

Hindelised esinemised:

I poolaastal – esinemine vabatahtlik. Võib mängida osa eksamikavast.

VII klassi lõpus tuleb erialas sooritada vanema astme lõpueksam:

Eksamil tuleb esitada vähemalt kolm teost: suurvorm ja kaks erineva karakteriga pala. Teosed peaksid olema erinevatest ajastutest, erinevates helistikes ja erineva karakteriga. Terve kava tuleb esitada peast.

Nõuded repertuaarile:

Tuleb jätkata topeltnootide ja akorditehnika täiendamist. Erilist tähelepanu peaks pöörama kantilleenile ja sujuvatele positsioonivahetustele ka kõrgetes positsioonides. Lugusid tuleks valida nii, et õpilane saaks kasutada võimalikult erinevaid strihhe.

Näited:

- F. Schubert – Mesilane;
- J. Massenet – Mõtisklus;
- J. Brahms – Ungari tants;
- C. W. Gluck – Meloodia; Fiocco-Allegro;
- F. Seitz – Kontserdid g-moll ja D-duur;
- W. A. Mozart – Kontsert Adelaide;
- J. S. Bach – Kontsert a-moll;
- G. F. Händel – Sonaat g-moll; E-duur;
- C. A. Bériot – Kontsert nr 9;

Võib kasutada järgmisi kogumikke: R. Kreutzer “42. etüüdi”, H. E. Kayser “36 etüüdi” J. F. Mazas etüüdid op 36 II, P. Dancla etüüdid op 68, S. Suzuki “Violin School” VII ja VIII, S. Suzuki “Klassikalised palad”.

Nõuded tehnikale:

3-oktavilised duurid ja mollid 2-16-legatos.

- kolmkõlad (3-12-legatos)
- septakordid
- topeltnoodid (tersid, sekstid, oktaavid)

VII klass lõpeb huviõppe lõputunnistuse saamisega.

Lisa-aastad

Jätkub töö iseseisva muusikalise mõtlemise arendamisega ning tooni kvaliteediga ning kõikide seniõpitud oskuste viimistlemisega.

Tehnilised arvestused:

I poolaastal – üks heliredel (vastavalt tehnilistele nõuetele) ja etüüd.

II poolaasta – üks heliredel (vastavalt tehnilistele nõuetele) ja etüüd.

Hindelised esinemised:

I poolaastal – kaks erineva iseloomuga teost.

II poolaastal – kaks erineva iseloomuga teost.

Nõuded tehnikale:

3-oktaviilised duurid ja mollid 2-16-legatos.

- kolmkõlad (3-12-legatos)
- septakordid
- topeltnoodid (tersid, sekstid, oktaavid)

2. KOOSMÄNGU AINEKAVA

Koosmäng on võimalus elavaks musitseerimiseks koos teiste õpilaste või õpetajaga. Koosmäng võib toimuda ansamblis samade või teiste instrumentidega. Koosmäng võib aset leida ka orkestris.

Põhieesmärgid:

- anda võimalus koosmusitseerimiseks;
- õpetada teineteist kuulama ja teisi arvestama;
- õpetada ühtset koosmängutunnetust otsima;
- õpetada kaaslastega häälestuma;
- arendada meeskonnatöö oskust.

Eriti soovitatav on teha koostööd ka teiste erialade õpilastega, et osata ansamblis kuulata erinevate pillide kooslusest tulenevaid nüansse.

Koosmäng parandab ja arendab õpilaste muusikalisi võimeid. Aines võivad osaleda kõik õpilased sõltumata õppeaastast, kuid vaja on siiski erialaõpetaja nõusolekut. Erinevas vanuses ja erinevate oskustega õpilaste osalemine on võimalik, kuna iga õpilane saab partii vastavalt oma mänguoskusele. Noorematele õpilastele on ette nähtud lihtsustatud partiid.

Koosmäng jätkub kogu õpiaja vältel ja võimaluste piirides tuleb alates kolmandast klassist eelistada õpilaste omavahelist mängu.

Esinemine kaks korda õppeaastas ühe vabalt valitud looga.

3. LISAERIALA AINEKAVA

Lisaeriala ainekava on identne valitud eriala vabaõppe ainekavaga.